

а к а д е м і ч н а П А Н О Р А М А

Інформаційне видання Національного університету «Києво-Могилянська академія» Червень 2008

Конвокація-2008, 14-а церемонія вручення дипломів
28 червня 2008 року, субота

Шановні професори, студенти, викладачі і працівники Києво-Могилянської академії, батьки і меценати! Вітаємо Вас із 14-ю Конвокацією, тобто урочистою церемонією вручення дипломів у НаУКМА.

За традицією 28 червня, День Конституції України, в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» найурочистіший день — Конвокація. Вся могилянська спільнота святкує. Нинішній випуск вихованців університету — чотирнадцятий в історії відродженого закладу. Стіни своєї Alma Mater полишає 931 могилянець: 493 бакалаври, 77 спеціалістів, 361 магістр. Нова генерація випускників понесе у світ цінності та принципи, сповідувані Академією — відданість Україні, духові свободи і натхненному творчому пошукові, професіоналізму. Випускники НаУКМА отримують «Диплом Києво-Могилянської академії» та дипломи державного зразка, 84 з них — «Дипломи НаУКМА з відзнакою» (39 бакалаврів та 45 магістрів) під час загальноуніверситетської церемонії з рук президента професора Сергія Квіта.

Могилянка має багато «конвокаційних» традицій — успадкованих від давньої Академії чи народжених сучасним студентством. Одна з них — одягання величезного бонета (традиційного у давніх європейських університетах) на пам'ятник славетному могилянцеві, філософові Г. Сковороді. Ще одна традиція — запрошення для напутнього слова випускникам найповажніших, найавторитетніших українців. Почесним промовцем на цьогорічній Конвокації буде міністр оборони України п. Юрій Єхануров.

Відбудеться нагородження переможця конкурсу на Премію імені Миколи Кравця «За практичний внесок у справу розбудови України (за наукову діяльність)». І, нарешті, на ознаку початку «дорослого» життя колишні студенти перекинуть китички на бонетах та попрощаються з символом університету — черепахою Альмою (могилянці переконані: якщо загадати бажання, доторкнувшись до Альми — воно обов'язково збудеться!).

Програма:

18:00-19:00 — урочиста загальноуніверситетська церемонія вручення «Дипломів НаУКМА з відзнакою» та дипломів випускникам Києво-Могилянської бізнес-школи

18:15-18:25 — інавгурація Почесного доктора НаУКМА, видатної української письменниці, літературного критика п. Михайлини Коцюбинської

19:00-19:05 — вітання від професорів — Почесний доктор НаУКМА, професор Маастріхтського університету Вім Гроот (Нідерланди)

19:30-23:00. Культурна програма:

- Концерт гурту «Тартак»
- Виступ ансамблю бальних танців НаУКМА, Академічна площа НаУКМА, 19:30
- Прем'єра вуличної вистави „Руслан і Людмила” у постановці Студентського театру НаУКМА, худ. керівник А. Приходько, режисер Марія Волкова, Академічна площа НаУКМА, 2:00
- Галерея мистецтв ім. Олени Замостян — виставка театрального костюму «Скросний образ» — творчий проект студентів Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури, вул. Іллінська, 9
- VI-та щорічна виставка творчої фотографії Студентського фотоклубу «Вибране». Наукова бібліотека НаУКМА, 1-й корпус, 1-й поверх

28-30 травня 2008 року в Києво-Могилянській академії було проведено Міжнародну наукову конференцію пам'яті Омеляна Прицака «Спадщина Омеляна Прицака і сучасні гуманітарні науки». Під час конференції було представлено виставку «Із колекції Омеляна Прицака», пройшов круглий стіл: «Київська Русь та Євразійський Степ», секційні засідання. У заході взяли участь відомі науковці, політики, дипломати з Великобританії, Канади, Туреччини, Грузії, Російської Федерації (Дагестану, Аджарії, Москви, Тюмені, Уфи), багатьох міст України.

Свого часу пан Омелян Прицак передав Академії свою бібліотеку, архів та колекцію східних старожитностей, котрі він збирав протягом усього життя. На українську землю було привезено ще один унікальний скарб. який може і має послугувати підґрунтям для новітніх досліджень із історії не лише українців чи їхніх сусідів, а й зв'язку між ними, тобто геополітичної історії Євразійського степу, що простягається від східних схилів Карпат ген аж до Монголії та Прибайкалля.

Докладніше читайте на стор. 6.

У нашому випуску:

«Могилянське бароко в інтер'єрі сучасності».

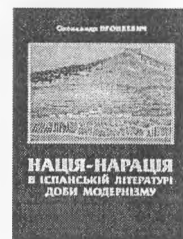
Розмова з Тетяною Лютою, керівником Центру «Музей української звитяги» Національного університету «Києво-Могилянська академія»

Стор. 2, 8

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА
УКРАЇНИ № 583/2008 Про відзначення 400-річчя Національного університету «Києво-Могилянська академія»

Стор. 3

Нація-нарація від
Олександра Пронкевича

Стор. 4-5

Схід є Схід. Захід є Захід. А чи можливі паралелі?

Стор. 6

Могилянський соціум

23 травня 2008 року. – м. Київ, вул. Г. Сковороди, 8. – Національний університет Києво-Могилянська академія. – Приміщення колишньої монастирської поварні.

– Тетяно Юрієвно, звідки така несподівана назва Вашого центру?

– Отака дивна назва... Але вона нами отримана завдяки В'ячеславу Степановичу Брюховецькому, бо вся наша музейна робота є в контексті діяльності Національного університету «Києво-

Могилянська академія». Таким чином,

ського монастиря – нині експозиційне приміщення Центру «Музей української звияги» НаУКМА.

– Тобто, музей не замикатиметься лише на сюжетах могилянської історії, а виходитиме на широкі історичні сюжети? Загальноукраїнські, так би мовити.

– Розумієте, будь-яка подія з загальної історії України так чи інакше стосується історії Академії. Можна навести багато прикладів – хоча б той самий Мазепа. Приміщення, де ми зараз сидимо, він будував...

– Але правда й те, що в житті того самого Мазепи була маса сюжетів, не пов'язаних з Академією.

– Безперечно.

– Отже, Ваш підхід максимально широкий. Якщо я правильно розумію, це буде такий собі комплекс виставкових залів зі змінними віртуальними експозиціями.

– Ми маємо величезний матеріальний спадок, однак речі, оригінали, які зберігаються в інших музеях, нам ніхто не віддасть. Тому ми й не ставимо перед собою такого завдання, а робимо акцент саме на віртуальних показах. Тобто, йдеться не про матеріальні копії якихось там експонатів (хоча й це можливо також), а насамперед про комп'ютерно-мультимедійні екскурсії. Сюди зможе прийти відвідувач будь-якого рівня підготовленості і, грубо ка-

юся від запитання: а гроші на реставрацію звідки?

– Як не дивно, державні. Знаєте, перша, кому я провела тут екскурсію, була Ханне Северинсен. Так сталося, що вона тут була на зустрічі і вже вночі – о 23-й – раптом сказала «От я хочу подивитися!» Я, на щастя, ще була на роботі, одразу прибігла і ми її водили, показували. Вона одразу спитала «А звідки гроші?» і також дуже здивувалася, почувши, що гроші державні. Йі це сподобалося: «Це добре, що задля своєї культури ви не лізете в кишеню Європи».

– А держава в особі кого саме?

– В особі держказначейства. От так прямо і безпосередньо. Однак перед тим була довга підготовча робота В'ячеслава Степановича Брюховецького аж до прямих переговорів з Президентом України. Переконували всіх, що ці об'єкти потребують особливого державного піклування.

– Як і багато киян, я добре пам'ятаю церкву Святого Духа в її радянському стані – перебудовану, занехаяну. Нині контраст просто різкий. Це справжній діамант цього історичного подвір'я, вона звідусіль притягує погляди. А дається яким часом?

– На цій території у першій половині 17-го століття стояла дерев'яна церква Зачаття Святої Анни. Вона згадується в різних джерелах, однак що саме це

«Могилянське бароко в інтер'єрі сучасності»

Розмова з Тетяною Лютою, керівником Центру «Музей української звияги» Національного університету «Києво-Могилянська академія»

ми не підпорядковані Міністерству культури, як більшість музеїв, а діємо під Міністерством освіти.

– Якесь логіка у того, хто це придумав, мабуть, була. Однак всі називають вас простіше – музеєм Києво-Могилянської академії.

– Так, безперечно. Зв'язка малася на увазі як певна характеристика української історії від Сагайдачного до Помаранчевої революції. Однак у контексті історії НаУКМА нас цікавлять, насамперед, чотири інституції: Київське братство, Києво-Могилянська академія і Київська Духовна академія. Плюс колишній Церковно-археологічний музей при Духовній академії – це була велика стара така музейна ніша, експонати якої поклали початок багатьом нинішнім музеям.

– А Ви могли б у найзагальніших рисах окреслити майбутню експозицію? Якесь тематичні блоки?

– У 2015-му році нам виповниться 400 літ...

– Вам – це Академії?

– Київському братству. Від 1615-го року, коли, як вважається, Галшка Гулевичівна подарувала братству свій двір.

– Ага. А оскільки інших претендентів на цю дату вже немає, то її й вважають початком Академії?

– Існують різні наукові версії щодо легітимності тієї дарчої і інших деталей, які, можливо, зараз менше нас цікавлять. Стосовно нашого 400-ліття ми маємо на меті відтворити 3-4 основні пункти історії тих чотирьох інституцій. Бодай у вигляді коротких нарисів. Також є не нами визначена, але дуже дотична до нас тема – Іван Мазепа. Це вже державна програма, зокрема, на осінь запланована тематична конференція і ми до того часу плануємо відкрити свою експозицію. Експозиція ж у нас може бути виключно віртуальною. Наша ідея полягає в наступному: не стільки збирати оригінали, скільки представляти певні тематичні покази. Стара поварня Брат-

жучи, подивитися кіно. Ми не є музеєм в загальноприйнятому розумінні цього слова. Ми є, насамперед, освітнім, просвітницьким закладом.

– Мене цікавить форма показу. Як Ви це все бачите?

– Не йдеться про предметну частину. Йдеться про те, як представити явище. Можна виставку присвятити, наприклад, Вашій сорочці. Та чому завгодно! Але ми обов'язково повинні вибудувувати свою логіку подачі.

– Тобто, це все вилядає таким собі безкінечним перформансом?

– І до того ж постійно змінюванім.

– І все ж я продовжу задовільняти власну цікавість саме до матеріальної частини експозиції. Ви кажете, що автентичні у вас зараз небагато. А чи плануєте, як музейна установа, створення таких фондів у майбутньому? Тобто, збирати оригінали будемо? Не все ж тут лишиться віртуальним?

– Справа така – якщо мені принесуть і подарують оригінал пістоля Мазепи, то нема питань! Але якщо запитати за нього чотири мільйони, то, самі розумієте, це вже питання не мого рівня і не моїх можливостей. Все залежить від того, як справи йтимуть далі, як ми будемо фінансуватися і інших речей.

– Але набуття оригінальних експонатів було б бажаним для музею?

– Безперечно. От поряд стоїть такий об'єкт. Це подарунок від нинішнього Президента України (ще коли він не був Президентом) – портрет Петра Могили авторства Ігоря Копчика. Робота дуже цікава і своєрідна, виготовлена зі шкіри.

– Дійсно, оригінальна штука. Ну, добре, якщо з рухомими експонатами картина більш-менш зрозуміла, то серед нерухомих об'єктів на території Києво-Могилянської академії є споруди абсолютно непересічні. Це вже навіть не Старий Київ, а, якби сказав, Дуже Старий Київ. Найефектніше враження справляє цойно відреставрований храм Святого Духа, тому не втрима-

була за церква? Є документ, в якому Галшка Гулевичівна називається Анною, тож чи був цей храм ктиторським, названим на честь фундаторки – поки можемо лише здогадуватися.

До того ж була ще одна Анна Гулевичівна (чи то племінниця, чи якась далека родичка Галшки), яка у 1629-му році так само дарує двір для Академії. Тобто, можливо, храм присвячувався вже цій, другій Анні. На жаль, достеменно ми про це ще не знаємо.

Церква Святого Духа після реставрації. Середня баня з куполом – суто декоративна.

– А нині існуюча споруда якого часу?

– В тому вигляді, в якому ми її бачимо, це, безперечно, епоха Мазепи.

– Кінець 17-го.

– Кінець 17-го – початок 18-го століття. Але перед тим тут стояла ще одна церква – Борисоглібська. Очевидно, саме вона була першим кам'яним (точніше, цегляним) храмом на цій території і мазепинський етап став для неї лише завершувальним акордом. Борисоглібська церква була однонавною, базилікального типу. Нині, коли Ви підніметься на другий поверх, то побачите, що храмова ікона опиняється буквально на рівні Ваших очей. Це річ абсолютно неможлива, адже таке зображення мало бути виключно на верхній частині апсиди. А коли першій об'єм перебували і переділили навпіл на два яруси, то й ікона мимоволі «спустилася» до рівня підлоги другого поверху.

– Цей поділ зумовлювався стандартним розмежуванням на теплу та холодну церкви?

– Мабуть, так. Поряд була ж і трапезна. Однак є ще один цікавий момент. Ми прийшли до висновку, що цей храм був побудований ще до того, як звели Богоявленський собор. І братії потрібно було десь молитися та й просто перебувати. От ми зараз знаходимося у сусідньому приміщенні старої поварні і поряд у кімнаті на підлозі лишився

викладений цеглою такий чотирикутник. Це рештки старої монастирської печі.

— Я бачив, але так і не зрозумів, що то таке.

— Так, це стара піч. А у стінах лишилися ніші для дів з тістом.

— Іншими словами, ця церква була своєрідним центром монастирського життя ще під час першого, початково періоду існування обителі.

— Так, хоча функції цих споруд змінювалися кілька разів. Старі будівлі перебудовувалися, переплановувалися і пристосовувалися до поточних потреб.

— Однак зараз відреставрована церква Святого Духа виглядає просто потясно. Мене вразили, скажімо, виступи торців дерев'яних балок на фасаді. Це декорація чи справді так збереглося?

— Це декорація однозначно. Але й це не найбільша тут декорація, бо найбільша — це центральна баня. Її немає в оригінальній конструкції, вона суто декоративна. Однак поставлена так вдало, що до Головного управління збереження культурної спадщини КМДА у мене немає жодних питань!

— Але ж її ніколи раніше там не було?

— Ніколи.

— Сучасна фантазія на історичні теми?

— Абсолютно. У нас були дві історичні бані — над престолом і над західним фасадом. Тепер маємо три.

— Очевидно, проектувальнику заохотили зробити реліквію до козацьких тридільних храмів?

— Так. З заходу історично взагалі не було другого поверху — зараз він добудований і зовнішня ліпнина зі Всевидаєм Оком на фасаді опинилася всередині.

— Але вона збереглася.

— Всередині такої собі імпровізованої вежі над старим бабинцем. Тепер у нас вищий трибунний храм козацького типу. Особисто я дуже люблю автентичку і не вітаю перебудов, однак коли побачила проєкт, він мені здався цілком раціональним.

— Для Києва це надзвичайно рідкісна архітектура. Більш-менш помітно у нас муровані пам'ятки присутні з другої половини 18-го століття (не рахуючи давньоруських). А тут друга половина 17-го!

— До того ж, це базиліка. Звернення до західних традицій. Аналогів у Києві просто немає. Навіть зараз, у поділеному навіпіл перекриттям храмі, на другому поверсі реверберація 10 секунд. Це неймовірно! Жодна київська концертна зала такої реверберації не має. Той самий зал з неймовірною реверберацією. В центрі — головна апсидна ікона старого храму, "приземлена" до рівня підлоги другого поверху.

— Будували фахівці своєї справи.

— Так, це були західні майстри. Європейської архітектурної традиції.

— А що у підземному ярусі? Збереглося щось цікаве?

— Там велика крипта на повну площу всієї церкви.

— Крипта — це ж поховальна споруда.

— Тут були поховання. Я вже прийшла пізніше, коли практично всі капітальні роботи були закінчені. Але я питала будівельників, чи були кістки. Були. Та, відверто кажучи, у нас тут де не копни, то на кістки потрапляєш.

— А у писемних джерелах є якісь відомості?

— За джерелами тут біля 400 осіб похованих.

— А безпосередньо у крипті?

— Не можу сказати. Цим треба детальніше займатися. Існує велика архівна спадщина, яку треба передивитися. Скажімо, у тому самому 19-му столітті

Київська Духовна академія тут весь час щось реставрувала, ремонтувала, відновлювала. Можливо, якась інформація і знайдеться.

В історичному архіві зберігається 26 тисяч справ тільки Київської Духовної академії. Від Києво-Могилянської академії — 15 тисяч справ. Плюс від Київського Братського монастиря біля 400 документів (на щастя, цей останній фонд ми скопіювали повністю). Це все наші дослідницькі перспективи.

— А яке майбутнє навколишньої території? Адже історично весь квартал належав Братському монастирю і до сі зберігає цілісний ансамбль монастирських споруд. На всіх цих будівлях висять охоронні дошки, які підтверджують статус історичних пам'яток. У центрі подвір'я стоїть унікальний сонячний годинник Брульйона. Але це все не ваше?

— А це все не наше. Наша лише низка споруд вздовж вулиці Сковороди, а решта досі належить лікарні. Лікарня навіть має тут свій морг. От навпроти церкви Святого Духа Ви бачите споруду колишньої монастирської просфірні — з числа тих, які з'явилися після пожежі 1811-року (зі пізнішими перебудовами).

От саме в монастирській просфірні нещодавно Черновецький планував влаштувати «бомжатник». І ледь-ледь вдалося цю ідею спинити, бо інакше антисанітарія перекреслила б всі наші намагання.

— І незрозуміло, навіщо його взагалі влаштовувати в історичному ядрі міста?

— Ну от нинішній київській владі здалося це доречним.

— Але поки наступ відбили.

— Поки відбили. Та інші проблеми лишаються. Прямо навпроти нас двоповерховий корпус келій — він репнув навіпіл і ледь тримається. А це ж також дуже стара споруда з чудовими склепінчастими підвалами. Якби, наприклад, вона перейшла нам, ми б з задоволенням розмістили там приватні колекції. Так, як у 4-му корпусі міститься колекція Омеляна Прицака — одна з кращих, на мою думку, колекцій Києва. Там комплексно зберігається все — від меморіального кабінету до мистецьких експонатів, бібліотеки, архіву.

— Вас нескладно зрозуміти і, думаю, більшість киян проголосувала б саме за такий варіант. У серці старого міста набагато доречнішим є створення ще одного культурно-музейно-просвітницького центру. Плюс цей запланований внутрішній парк...

— Я б сама з задоволенням почистила, переробила той парк у барокових формах. Однак отут у нас поряд «Зеленбуд» арендує приміщення і забороняє жодне дерево вирізати. Натомість біля самого сонячного годинника стоїть тополя, яка давно переросла всі свої вікові межі і корінням підважує пам'ятку. Годинник вже майже падає. Я питала, чи можна дерево прибрати, але ні, не дозволяють.

— Годинник же цегляний, він може й розвалитися.

— Звичайно, може! Крім того, скажіть мені, що це за сонячний годинник у тіні?

— Та й під західним фасадом церкви Святого Духа росте не цілком доречно в такому місті липа. На мій погляд, вона заважає бачити споруду у всій її красі.

— Ну, от вона стоїть. Поки її коріння не псує фундамент, вона й стоятиме. Та липи, знаєте, довго живуть. Коли їй виповниться років 200-300, вона стане небезпечною.

(Закінчення на стор. 8).

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ № 583/2008

Про відзначення 400-річчя Національного університету «Києво-Могилянська академія»

Зважаючи на особливу роль Національного університету «Києво-Могилянська академія» в розвитку демократичних традицій української державності, національної освіти, культури й духовності, формуванні національної еліти, а також необхідність створення належних умов для дальшого успішного ведення інноваційної діяльності та з нагоди відзначення у 2015 році 400-річчя з дня його заснування постановляю:

1. Утворити Організаційний комітет з підготовки та відзначення 400-річчя Національного університету «Києво-Могилянська академія» (далі — Організаційний комітет).

Голові Секретаріату Президента України внести пропозиції щодо персонального складу Організаційного комітету.

2. Кабінету Міністрів України:

1) розробити разом із Київською міською державною адміністрацією, з урахуванням пропозицій Організаційного комітету та затвердити до 1 листопада 2008 року заходи з підготовки та відзначення 400-річчя Національного університету «Києво-Могилянська академія» (далі — Університет), передбачивши, зокрема:

створення в Університеті музею української зв'язки з використанням мультимедійних засобів;

придбання для Університету сучасного навчально-наукового обладнання;

проведення реконструкції навчальних корпусів Університету, спорудження навчально-лабораторного корпусу, спортивного комплексу та стадіону, міжкорпусних інженерних мереж та доріг, визначивши при цьому порядок та строки виконання робіт;

завершення до 2015 року в установленому порядку реконструкції об'єктів культурної спадщини, що перебувають у користуванні Університету;

карбування та введення в обіг у встановленому порядку ювілейної монети, випуск в обіг поштової марки та конверта, присвячених 400-річчю Університету, здійснення спеціального поштової марки;

2) розглянути в установленому порядку питання щодо:

підвищення на 100 відсотків розмірів оплати праці працівникам Університету;

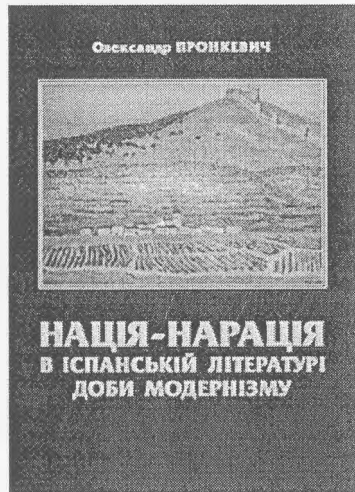
фінансування щорічного стажування 50 науково-педагогічних і наукових працівників та 100 студентів і аспірантів Університету у провідних закордонних навчально-наукових центрах, фінансування наукових досліджень в обсязі не менше 25 відсотків загального обсягу бюджетного фінансування Університету, передбачивши у законопроекті про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2008 рік та про внесення змін до деяких законодавчих актів України» і проєктах закону про Державний бюджет України на 2009 та наступні роки видатки у необхідних обсягах для зазначених цілей;

Докладніше див. на сайті:
<http://www.president.gov.ua/documents/8038.html>

ПРОчитання

Наприкінці травня в Києво-Могилянській академії відбулася презентація книжки знаного іспаніста, доцента кафедри літератури та іноземних мов НАУКМА Олександра Пронкевича «Нація – нарація в іспанській літературі доби модернізму», яка з'явилася друком у видавництві «Педагогічна преса» наприкінці 2007 року.

Книжка є результатом довгих розмислів над природою символічного іспанського простору, представленого в культурі і транспонованого у світі; з іншого боку, книжка є результатом націологічних компаративних студій, адже сама назва — «нація-нарація» —

відсилає читача до згадування досліджень Бгабгі. Проте в Олександра Пронкевича це поняття розширено й експліковано в інших контекстах. Іспанський наратив постає в дослідника

Нація-нарація від Олександра Пронкевича

як конструктор. Подано тезу, що іспанська історія в аспекті націотворчих інтенцій і проектів мала бути свідомо сконструйована довкола Кастилії, власне кастильяноцентристського міфу, який розробляли іспанські інтелектуали. І якоюсь мірою цей проект був успішний. Антоніо Мачадо, Ортега-і-Гасет, Мігель де Унамуно, Вальє-Інкалан та ін. — усі ці імена дотичні до розробки кастильяноцентристського міфу, який виростав із воєнної іспано-американської поразки 1898 року. Для того, щоб перебудувати національну поразку (створити міф, який має на рівні ментальності замінити пам'ять про поразку), взялися інтелектуали, які вирішили через текст сформувати уявну спільноту (комплекс ідей і методологій Б. Андерсена також знайшов своєї застосування в книжці О. Пронкевича), створити утопічний проект ідеальної нації, який мав бути перенесений на історію і політику.

Сьогодні ж Іспанія постає вже зовсім іншим простором. Якщо раніше все мало бути сконструйовано довкола одного центру — Кастилії, то наразі ситуація постає з точністю до навпаки: Мадрид вилучено з системи географічного районування Іспанії, він постає окремим адміністративним районом (distrito federal). Решта тери-

торії Іспанії — це 16 областей, і кожна має свою неповторність. Як зазначив у книжці дослідник: «Протягом тридцяти років, що минули від дня смерті Франко, Іспанія зробила величезний крок від тоталітарної диктатури, яка забезпечувала країні консервативну модернізацію й повільне, але впевнене входження в світ західних цивілізацій, до розвиненого неоліберального постмодерного суспільства з усіма його ознаками. За влучним висловом Джо Лабаньї, з колишнього переможеного модернізму Іспанія швидко перетворилась на переможця доби постмодерності. Країна продовжує переживати швидке відродження «периферійних націоналізмів» і перехід від жорстко централізованої держави до децентралізованої «держави автономій».

Врешті, як зазначив на презентації Олександр Вікторович, Іспанія — це зона пограниччя. Магістральний рух Іспанії — з півночі на південь, і це, безперечно, впливає на сам світогляд іспанської нації, який, на думку науковця, як це не парадоксально, близький до українського. Можливо, в цьому є слушність, адже Олександр Пронкевич називає простором пограниччя і Україну, тільки вектор тут інший — зі сходу на захід. В такому разі концепція Дон Кіхота має величезний успіх у нас, чи в Росії, чи в Польщі.

Олександр Пронкевич згадує слова відомого російського іспаніста В. Багна, який тридцять років прагнув зрозуміти сутність мерехтливих кіхотизму. Науковець дійшов висновку, що ця ситуація розігрується у слов'янських культурах настільки успішно тому, що в її ядрі закладено уявлення (фрейм) про месіанство. Можливо, з цим частково можна погодитися, зокрема в російському аспекті. Проте й

сам Олександр Пронкевич зазначав, що дискурси кіхотизму різняться в Україні, Польщі й Росії. Якщо в нас Дон Кіхот часто постає в романтичному ключі: Дон Кіхот — людина, віддана божественним ідеалам революції (М. Хвильовий, Ю. Яновський, М. Куліш); якщо українські шістдесятники, на думку дослідника, — також донкіхоти, які постали зі списком слова проти віряків безглуздої антилюдяної тоталітарної радянської дійсності, то в Росії рецепція Дон Кіхота розігрується в інших, імперіалістських і неоімперіалістських кодах.

Образ Дон Кіхота постає такою собі матрицею, яка дивним чином переходить із культури в культуру, що знаходить своє застосування в різних культурно-світоглядних проектах, незважаючи на національні особливості. Людина нової доби дивиться у дзеркало і в якийсь момент бачить там Дон Кіхота. Сам Олександр Пронкевич іше не знайшов відповіді, чому так відбувається лише з Дон Кіхотом, але, принаймні, чомусь цього не трапляється з Фаустом, який постає традиційно серйозним. Цього немає і в «вічному» Гамлетом, але це має місце у випадку з іспанським персонажем, який представлений у всіх культурах, в усіх типах культурно-історичної свідомості, мо-

дерної і постмодерної, образ поширено в елітарній (науковій) і масовій культурі. Ризикну припустити, що відповідь на це запитання криється в самій культурно-історичній свідомості, з якої виник Дон Кіхот. Звичайно, ключ до такої «протейстичної» поведінки світового образу ще треба шукати, але, можливо, саме у філософській матриці пограниччя двох великих світів, двох грандіозних соціокультурних проектів, один із яких розпадався (середньовіччя), а другий мав прийти на його місце (ренесанс). Обидва культурно-історичні періоди мають у своїй внутрішній структурі величезні відгалуження (в середньовічній ментальності переплетено і християнство, і антихристиянство, і поганство, і політеїзм, і прагнення до самозречення в ім'я великого єдиного Слова, адже все у світі — лише «нюанси одного слова» тощо). Ренесанс привніс антропоцентризм, філософію волі індивіда. Таким чином, художній образ увібрав у себе всі три основні філософські есенціальії — волю, розум і емоцію (цього немає в образі Гамлета), а це вже забезпечує не те що амбівалентність, а полівалентність. Втім, усе це тільки припущення, яке потребує глибокого аналізу історико-культурологічного, філософсько-світоглядного контексту, ментальної матриці, що сформувала образ і, відповідно, авторську ментальність. Час когнітивних досліджень іше попереду.

А поки що варто констатувати, що в Україні вперше за всю історію вийшла книжка про іспанську літературу та ще й українською мовою (цікаво, що два роки тому в Україні вперше українською мовою побачила світ монографія харківського іспаніста Ігоря Оржицького «Ми — правда, світло, обернені в камінь» про особливості розвитку літератур Латинської Америки, зокрема Перу, Болівії та Еквадору). В російській літературознавчій традиції створено цілий корпус текстів про іспанську культуру, розроблено низку проектів з іспанської ідентичності. В Україні іспаномовна література, на жаль, — на маргінесі. Як зазначила під час свого вступу на презентації літературознавець (і рецензент книжки) Тамара Гундорова, в українському гуманітарному просторі також досить мало текстів із французького, німецького досвіду, в яких би йшлося про творення нації як тексту. Врешті, такий конструктивістський підхід О. Пронкевича є вкрай плідним, адже він дає можливість не лише заглибитися у квінтесенцію теорії, а й вивчати механізми продукування і функціонування міфів, і в такий спосіб постає можливість їхнього «вбивства». Іспанія в українській рецепції часто живиться стереотипами й міфами, і це, звичайно, спричинено тим, що в українському просторі дуже мало верифікованих джерел, які можуть бути ресурсом для вивчення іспанської культури не в розважальному варіанті, а так, як це є насправді.

Іспанський дух і досвід цікаві для українського культурологічного простору. Як зауважив Олександр Пронкевич, іспанський досвід творення нації може бути вкрай корисним для

України, адже Іспанія вже пройшла найстрашніші етапи нацистського, що закінчилися громадянською війною. На його думку, сьогодні в Україні досить потужними є процеси творення двох уявних образів, двох проєктів України, зокрема й на рівні масової свідомості, які постають як конфліктні. В такому разі мирне співіснування не є можливим. Іспанську соціополітичну ситуацію дослідник також схильний визначати як конфліктну, незважаючи на сформовану поліцентричність. Що й казати про Країну Басків, про відокремлений Південь, Андалусію, Галіцію... Отже, сучасний іспанський текст постає як лабіринт, «ризом», таємниця.

Презентована книжка О. Пронкевича — результат вивчення іспанської проблематики (іспаніаду) в Америці (за програмою «Фулбрайт») і в самій Іспанії. Ключем до текстуального простору книжки постає малюнок «Кастилія» Віктора Рижих, що його вдало розміщено на обкладинці. Цей малюнок відображає й іспанське поле, і плоскогір'я, і фортецю, апелюючи до основних символів кастильяноцентристського міфу (Кастилія в такому разі — кодова символічна система, особливий текст: це слава земля величних лицарів, які захищали «свій» простір від варварів, ця земля не для кожного, а лише для мужніх воїнів; по суті, Кастилія і справді не є кліматично привабливою зоною, адже вдень спека може досягати сорока, на цій землі немає водних ресурсів, і лише маскулінний носій стоїчної філософії може «захопити», «підкорити» цю «жіночу» територію). Монографія О. Пронкевича є також першою спробою наукового розуміння іспанської національної стратегії та її контактних зв'язків із українським нацистським зв'язком на початку XX століття у колі «вісниківців» (адже «вісниківці» знали про іспанський досвід, читали і перекладали іспанські тексти).

Книжка складається з трьох розділів: «Національна ідентичність у мультикультурній Іспанії», «Кастильяноцентристський міф» в іспанській літературі кінця XIX — першої половини XX століття, «Іспанський вимір на расі української нації». Для визначення кастильяноцентристського міфу дослідник вводить поняття «ландшафту» в контексті творення національної ідентичності, містечка як гібридного квазіурбаністичного простору. Всі три розділи кореспондують між собою, адже автор зумів витворити загальну концепцію, через яку бачить «свою» Іспанію і витворює свій наратив, оминаючи контексти, але саме така стратегія зовнішнього спостерігача допомагає пізнати чужий простір в повноті, побачивши те, чого не бачить людина, яку міцно тримають соціально-історичні контексти іспанської культури.

Щоб пізнати предмет, його треба полюбити. В цьому разі формула спрацює повністю. Олександр Пронкевич полюбив свою Іспанію, свого Дон Кіхота кіхотичною любов'ю. Його інтерпретація іспанської літератури вкрай цікава. Як сказала Тамара Гундорова, автор володіє вмін-

ням подати матеріал, розповівши про складні матерії у простій формі без зайвих термінів і складних конструкцій. Цікавою була й загальна дискусія після презентації, адже в залі виявився невідомий «гість із Іспанії» (з Гренади), який розповів про своє бачення культурологічних паралелей між Україною та його рідною країною. Він сказав, що, блукаючи Києвом, побачив архітектурну споруду, подібну до гренадської. Також ті, хто прийшов на зустріч із дослідником, хотіли прояснити для себе феномен Дон Кіхота, який постає таким собі Зорро в різних культурах і епохах.

Проте презентація, крім кіхотичного та націософського аспектів, затронула й інші важливі питання. Так, у своїй монографії Олександр Вікторович «перепрочитав» доробок теоретика іспанського націоналізму Рамона Мінендеса Підаля, про якого чомусь забули українські іспаністи, а західні колеги активно залучають спадок цього вченого до новітніх розробок іспанської ідентичності. Також пан Пронкевич звернув увагу і на цікаве явище «меланхолії» в іспанській культурі, яке виникає в тому разі, коли інтелектуальні кола прагнуть розробити, по суті, утопічний проєкт, який не можна реалізувати. Було згадано і про вічний образ Дона Хуана (в нашій традиції ми звалили до Дон Жуана). Правду кажучи, ця тема активно розробляється в українських літературознавчих працях, але чомусь, як слушно зауважив Олександр Пронкевич, саме про іспанського Дон Хуана часто забувають, хоч витоки образу — саме в іспанській літературі.

Цікаво було почути і про компаративні «методи про кохання». Здивовані? Насправді йдеться про варіації на тему кохання по-українськи і по-іспанськи в контексті «Невеличкої драми» Підмогильного та «Кохання і педагогіки» Унамуно, або ж навіть історію вигаданих кохань у Ортеги, Унамуно і Домонтовича. Мені відразу спали на думку романи з love-story Володимира Винниченка, які також добре пасують до запропонованої концепції.

Непомітно зустріч добігла кінця. Енергетика іспанської культури, яку транспонував на могилянську аудиторію Олександр Пронкевич, зупинила час, і півтори години минули наче одна мить. Що ж, усе буває у світі, де й досі блукає на своєму старенькому Росініти великий ідальго Дон Кіхот Ломанський, а поряд на вілюку дріботить Санчо Панса. Красивий він, цей світ іспанської літератури, в центрі якого — одна велика книга про Дон Кіхота, а життя кожного, хто прагне долучитися до її таємниць, — це кіхотична подорож, яка обов'язково має завершитися, після опрацювання сотень статей і монографій, поверненням (тим ніцшеанським «вічним поверненням») лише до однієї книги... Думаю, ви здогадалися, до якої...

Книжку можна замовити на кафедрі літератури та іноземних мов НаУКМА:

3 кorp., кімн. 117, тел. 425-02-64, e-mail: Peleshenko@ukma.kiev.ua

Дмитро Дроздовський, ФГН-4

Події

Відбулося освячення храму

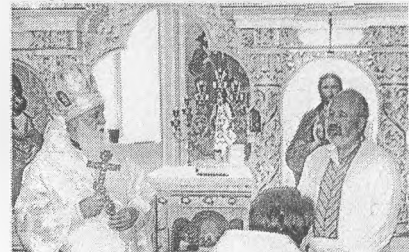
12 червня, напередодні свята Зішестя Святого Духа, в НаУКМА відбулася непересічна подія — освячення престолу та приміщення Святодухівської церкви. Це друга, після відновленого у 1996 році Благовіщенського храму, культова споруда, що діє на території університету.

Обряд освячення престолу

храму, приміщення церкви Святого Духа та «Музею української зв'язки» провів Патріарх Київський та Всєї України-Руси Філарет. Церква Святого Духа належить НаУКМА і за угодою з Українською Православною Церквою Київського Патріархату тут буде правити службу отець Юрій Мицик, доктор історичних наук, професор НаУКМА.

На території академії розташовано цілий архітектурний комплекс споруд, датованих початком XVII-XIX

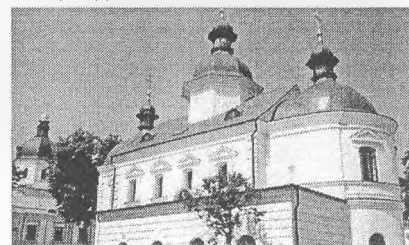
ст. Справжнього його окрасою є Святодухівська церква, збудована на початку 30-х років XVII ст. за проєктом невідомого архітектора.

Після освячення Святодухівської церкви тут буде церква НаУКМА та Центр «Музей української зв'язки». Разом із розташованою поруч Науковою бібліотекою це буде єдиний архи-

тектурний та науково-навчальний комплекс «Бібліотека-архів-музей».

Служби Божі у новоосвяченій церкві будуть проходити на церковні та академічні свята, а також вечірні служби щопонеділка, щосуботи та щонеділі.

Могилянський соціум (Продовження. Початок на стор. 1).

Подібних за тематикою лекцій на території України дуже мало, а таких, що б містили одночасно і грандіозну кількість різноманітних книг зі сходознавчої тематики, серед котрих є стародавні рукописи та стародруки XV–XVII ст., і збірку різноманітних предметів східного ужиткового мистецтва, і архів всесвітньовідомого вченого – взагалі немає.

Але, як відомо, коштовностями недостатньо володіти – ними тре-

Схід є Схід. Захід є Захід. А чи можливі паралелі?

ба з розумом опікуватися та використовувати їх для наукового вивчення. На мій погляд, саме ця теза була головною на цій конференції, що стала яскравою подією для сходознавчих студій у стінах Києво-Могилянської академії, вихованці якої були першими серед тих, хто зацікавився у тодішній Російській імперії далекими та близькими східними народами та їхньою історією, культурою. Відомо, що ще сам Григорій Савич Сковорода знав про китайську філософію від свого товариша, котрий обрав собі душпастирський шлях та побував із православною місією на Далекому Сході. Починаючи з 1999 року в університеті почав діяти Центр сходознавства під керівництвом знаного науковця, професора Володи-

мира Резаненка. Отже, Академія була і є серед очільників, котрі започаткували сходознавчий напрям на теренах не тільки України, а й Росії, Білорусії та інших держав, що перебували свого часу і в складі Російської імперії, і в Радянському Союзі, та продовжують його розвивати.

А ще ця конференція стала приводом для цікавих та жвавих дискусій між науковцями з різних країн. Пролунав голос не лише українських науковців, а й їхніх колег із Грузії, Туреччини, Канади, Великобританії, різноманітних “східних” та кавказьких

республік Російської Федерації. Отже, як бачимо, ця зустріч була унікальною за тим контингентом, який вона об’єднала: було репрезентовано погляд Сходу, погляд Заходу і погляд України на певні проблеми не лише сходознавства, а й дотичних до нього царин гуманітаристики – історії, мовознавства, релігієзнавства та філософії, культурології, політології тощо. Це дало змогу пролити більше світла у певних спірних питаннях, котрі вже давно є приводом для жвавої полеміки між представниками наукових кіл різних держав та різних культур.

Такий діалог, навіть якщо він відбувається вперше і не є ще досить потужним, завжди є подією неординарною не лише в науковому житті якоїсь однієї країни, а й для світової наукової спільноти. Такі акції не мають залишатися непоміченими, оскільки вони не лише допомагають виробити концепцію щодо оптимального використання нових отриманих наукових

ресурсів, якими є колекція професора Прицака, але й виробити новітній погляд на сходознавчі студії в Україні та, зокрема, в Києво-Могилянській академії, вписати їх до потоку загальносвітової академічної сходознавчої думки.

Дуже хотілося б, щоб після такої конференції зв’язки між науковцями-гуманітаріями з різних країн поживалися, щоб це призвело до нових відкриттів, формування абсолютно нових, свіжих поглядів, консенсусного вирішення спірних питань. Я цілковито переконана, що колекція Омеляна Прицака не повинна завалятися у далеких запасниках та книгосховищах. Це – наше наукове надбання, котре дозволить написати не одну цікаву книжку, здійснити ще не одне цікаве дослідження, додати нам інформації не лише про історію, звичаї та побут східних народів, але й про нас самих.

**В. Резаненко, директор
Центру сходознавства НАУКМА:**

Отримання у спадок від академіка О. Прицака бібліотеки східної літератури, архіву сходознавчих матеріалів і колекції виробів східних мистецтв є визначною подією в історії НАУКМА. Цю акцію, безумовно, можна вважати вагомим внеском у розбу-

дову всіх напрямів українського сходознавства. На нашу думку, головним достоїнством спадщини академіка є системність колекціонованого матеріалу, спрямована на дослідження джерел світогляду носіїв традицій східної культури. Певна річ, бібліотека разом із науковими розробками О. Прицака, зокрема, його дослідження зі східного джерелознавства, сприятимуть розбудові сходознавчої наукової школи НАУКМА, особливо такого її напрямку, як світоглядний аспект методології досліджень культури традиційних суспільств Сходу, а також досліджень соціокультурних і соціополітичних моделей цих суспільств. Важливість останнього полягає в тому, що сходознавчі інституції НАУКМА зможуть брати участь в урядових проєктах розробки та впровадження концепції східної політики нашої держави.

В. Кушніренко, доцент кафедри політології НАУКМА, один із організаторів конференції пам’яті О. Прицака:

Фундаментальні принципи організації сходознавчих досліджень було висловлено ще задовго до проведення конференції. Сама ж конференція стала гарним приводом подискутувати та обговорити цей принцип не лише у вузькому внутрішньоакадемічному колі, а й серед закордонних науковців. Прикро, що так склалося, що в нас сходознавство винятково асоціюється з філологією. Ми ж намагаємося досліджувати східні суспільства крізь призму соціальних та політичних наук. В такому міждисциплінарному підході мова виконує не лише функцію предмета, а й виступає як складова методології дослідження.

Омелян Прицак називав свою методологію досліджень еkleктичним підходом, який характеризується міждисциплінарністю, систематизацією різноманітних підходів, наприклад, із позиції історії, політології, філософії тощо. Це те, що нині можна було б назвати міждисциплінарними студіями.

Якщо йти далі, то цей підхід можна використовувати не лише для східних, а й для європейських, африканських суспільств тощо. Насправді ж розподіл на Схід та Захід є утворенням архаїчних позитивістів, що творили науку в колоніальний та постколоніальний період. Зараз він постає примарою. Сьогодні доцільніше говорити про традиційні та глобалізовані, інноваційні суспільства. Останні виникають в результаті поширення ліберальних цінностей. І от на прикладі японського, індійського суспільства можна продивитися, як і де спрацьовують інноваційності, а як — традиційні цінності.

**Підготувала Ганна Трегуб,
студентка ФГН-3**

Культурна подія

10 червня у Галереї імені Олени Замостян відбулася презентація виставки сакрального живопису „Той, що є“. У виставці взяли участь молоді художники зі Львова Дмитро Гордіца, Мар'яна Фляк, Данило Мовчан, Ганна Бойко та Уляна Томкевич.

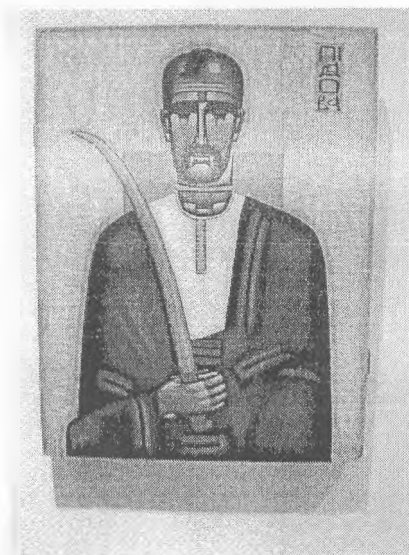
Молоді митці відроджують давню українську школу іконопису, яка до проголошення незалежності України розвивалася чи не лише в екзилі – на інших континентах і в іншому культурному підсонні (приміром, така доля спіткала художника і перекладача Святослава Гординського (США), який відроджував неовізантійський стиль).

Тут варто зробити невеликий екскурс у історію православної ікони. На руські землі одразу після хрещення ввозилися готові візантійські витвори, які з часом слугували зразками для руських майстрів, які перейняли і творчо осмислили візантійський канон.

Але києворуські майстри

Зображувати невидиме

прийняли сукупність настанов, яка сама мала драматичну і складну генезу,

була плодом багатьох суперечок і компромісів.

Як відомо, до VIII ст. пошанування ікон у Візантії набуло такої популярності, що ікону, ніби живу людину, могли брати у свідки під час шлюбу! А деякі вельможі замовляли собі шати, цілком укриті образами. Тому не дивно, що такі форми пошанування викликали обурення серед певних прошарків духовенства і мирян. Тому 730 року імператор Лев III Ісавр забороняє поклоніння іконам. Але саме в цей буремний час відбувається славновісний Євменівський собор у Нікеї (787), який визнає іконопоклоніння, хоча його постанови визнаються остаточно тільки в середині IX ст. Палким захисником іконошанування був Іоанн Дамаскин, який у творі „Перше слово на захист від заперечників святих ікон“ так писав на за-

хист образів: „Тому сміливо зображую Бога невидимого не як невидимого, але як Такого, що зробився заради нас видимим через участь і в плоті, і в крові. Не невидиме Божество зображаю, а з допомогою образу висловлюю плоть Божу, яка була видима. Бо ж, якщо неможливо зобразити душу, то тим паче – Бога, який дав неоречевленість і душі!“.

У цих словах бачимо вияв кардинальної відмінності між пошануванням ікон та поганських „кумирів“: ікона є зображенням, наповненим символічним змістом, вона є „подобою“ божественних архетипів, своєрідним ретранслятором, з одного боку, небесної благодаті, і з іншого – людських молитв. Також ікона має втілювати двосутність Христа – як сина людського – і як Бога.

Із закінченням іконоборства митці мали перед собою певний усталений канон – але з завершенням конфлікту видимого з'являється конфлікт невидимий. А саме: усталені правила зображення святих персонажів проголошувалися такими, що єдино і повно передають Божу благодать. Відсту-

пи трактуються як спотворення, розсіювання благодаті, світла Божого. Саме тому і подосі існують суперечки щодо українського барокового іконопису – чи він просто мирський живопис на релігійну тематику, чи таки справді передає божественну суть зображуваного.

Можна провести паралель із сучасним іконописом, який іще з часів зламу XIX–XX століть виходить за межі, у яких перебував майже тисячу років. Наприклад, дехто із присутніх на відкритті виставки представників духовенства не міг сприйняти ламає, деформованих ліній обличчя Христа і святих. Але складно дати відповідь у цій багатовіковій суперечці – адже вона існує на перетині площин теології й художньої творчості, де догматизація неможлива. Ясно одне: тільки творчий дух може замирити супротивні течії цієї стилістичної ріки.

Можливо, недавня виставка і є одним із виявів „примирювальної“ тенденції в сучасному іконописі: адже поряд із зображеннями святих із дотриманням усіх канонів відвідувачі бачили твори, які, попри майже канонічне письмо, втілюють абсолютно нове розуміння святості. Наприклад – „Іван Підкова“ Данила Мовчана: поряд із новозавітними алюзіями на „усікновення глави“ Іоана Хрестителя навколо твору з'являється новий смисловий ореол, а саме – пафос героїчного вчинку, активної дії як іпостасі святості. Чи його ж „Портрет батька“ – з дерев'яної дошки променіє одухотворенністю обличчя не Бога-Отця, а чоловіка, який у житті вчинив подвиг батьківства.

Виставка сучасного іконопису створює широке поле для мистецької і релігійної рефлексії. Приміром, серед усіх творів чомусь видалася знаковою картина Ганни Бойко „Сон Якова“, на якій зображений відомий старо-

завітний епізод, коли Якову наснилася драбина, що тягнулася від надр землі до Бога. Вона наштовхнула на думку, що різні стилі, різні ракурси ликів і злами ліній мають значення не тому, що вони причетні до дотримання канону чи його спростування, – вони важливі перш за все як сходинки драбини, яка не має кінця і розчиняється у нескінченній творчій далечі.

Мар'яна Фляк, львівська художниця, учасниця виставки

– Як відомо, у давнину іконописцями могли бути тільки чоловіки. Чи складно це – бути жінкою-іконописцем?

– Так, це доволі складно, бо жінці взагалі випадає нелегка доля. Вважають, що її основне покликання – це материнство й виховування дитини. Але жінку, як кожному людину, Бог наділив якимось талантом. Я хочу вірити, що і в давнину були жінки-іконописці. Є перкази, нібито вони підписували свої роботи чоловічими іменами.

– А чому саме в Києво-Могилянській академії відбувається виставка сакрального живопису?

– Певно, за нас багато чого вирішує Бог: вона мала відбутися ще в часі Різдва у Львові, але у нас були проблеми з приміщенням. А галерея О. Замостян гостинно згодилася на пропозицію Дмитра Гордіци – от так і склалося на краще.

Данило Мовчан, львівський художник, учасник виставки

– Чи ніколи Ви не відчували конфлікт усталеного канону і творчого натхнення?

– Канон не є якимось шорамми, які примушують проводити лінію тільки та і ні в якому разі інакше. Він залишає багато простору для осмислення, переживання і „пропускання“ крізь себе. Кожного разу канон відкриває свої нові грані.

Матеріал підготував
Назарій Назаров,
ФГН-І

(Закінчення. Початок на стор. 2).

— Але ми цього не побачимо. До того ж, діючий храм з деревом на місці головного входу я бачу вперше.

— А річ у тім, що головний вхід у нас збоку, з півдня. Тому хай воно вже собі там росте. Звісно, ситуацію потрібно тримати під контролем, однак, коли та липа зацвітає, вона так пахне...

— Давайте згадаємо і Староакадемічний корпус. Фактично він виконує ті самі функції, що й Ваш центр. Чи існують плани об'єднати два центри в один?

— А ми об'єднані. У нас діє єдиний комплекс бібліотека-архів-музей: це все підпорядковане віце-президенту Академії з інформаційного забезпечення Тетяні Олександрівні Ярошенко. Ми всі пов'язані і структурно, і змістовно.

— Колись, пам'ятаю, тут все було розмежоване різними парканами і огорожами. Зараз від Контрактової площі вздовж Староакадемічного корпусу і аж до церкви Святого Духа можна пройти вільно, помилуватися чудовим архітектурним бароко. Такий маршрут справляє сильне враження. А коли б і внутрішній парк з рештою історичних монастирських споруд можна було долучити...

— Тут є свої проблеми. Ми не поспішаємо з цим, бо реально зважуємо власні можливості. От зараз В'ячеслав Степанович почав збирати гроші на ремонт Староакадемічного. Є багато версій, як цей корпус виглядав у давнину і як його варто реставрувати. Якщо відтворювати вигляд доби Мазепи, то потрібно знімати другий поверх і влаштовувати відкриту галерею.

— З колонами.

— Так, вона була дуже живописною, італійського типу. Але нині на її місці приміщення, обжиті протягом 200 років. Тож питання лишаються. Проекту поки немає. Ідей скільки завгодно. Скажімо, у Конгрегаційній залі величезний плафон на стелі пообіцяв розписати художник Якутович. Поки це все наші мрії.

— І все ж тут чітко проглядається якась цілісна культурна перспектива. В часи, коли Старий Київ так варварськи нищиться, коли по-живому розриваються історичні архітектурні ансамблі, хтось ще думає про збереження і навіть відтворення оригінального комплексу споруд-пам'яток.

— Однак це все дуже повільний процес. Ось наш останній ремонт тривав три роки і досі не все зроблено.

— А коли планується відкриття церкви Святого Духа?

— Освячення храму відбудеться 12-го червня. Храм належатиме Київському Патріархату, на церемонії буде присутній Патріарх Філарет. Треба зазначити, що церква буде не парафіальною, а корпоративною, призначеною для задоволення духовних потреб громади Академії.

— А музей?

— Церква займатиме лише один зал на першому поверсі споруди, а решта приміщень будуть цілком цивільного призначення. І перші акції почнуться вже найближчими днями. Першим заходом стануть урочисті роковини за нашим колегою, відомим філософом Віленом Сергійовичем Горським. Потім засідання конференції, присвяченої Омелянові Йосиповичу Прицаку. І так далі.

Розмову вів Іван Дивний

Повну версію матеріалу читайте:
<http://www.pamjatky.org.ua/ShowInterview.aspx?ID=89>

Публікації

Інф. «Дорожня карта» для абітурієнта. Особливості вступної кампанії-2008 // Хрещатик. — № 98. — 2008. — 4 червня.

Дмитро Дроздовський. Європа мусить усвідомити, що Україна — це Європа // Слово просвіти. — № 24. — 2008. — 12-18 червня.

Леонід Климчик. Оновлене «просто так» // Слово просвіти. — № 23. — 2008. — 5-11 червня.

Данило Кулиняк. «Золота пектораль» української історії // Персонал плюс. — № 22. — 2008. — 10-16 червня.

Ольга Жук. Найважливіше з мистецтв // Україна молода. — № 107. — 2008. — 11 червня.

Світлана Слабінська. Петро Бурковський (інтерв'ю): "Дострокові парламентські вибори можуть відбутися в листопаді чи грудні" // Газета по-українськи. — № 103. — 2008. — 11 червня.

Олег Снігур. Повернення Святого Духа // Україна молода. — № 109. — 2008. — 13 червня. — С. 21.

Людмила Ксенз. Вступні схеми // Ділова столиця. — № 24. — 2008. — 17 червня.

НаУКМА в інформаційному просторі

Костянтин Родик. Професорська коридор // Україна молода. — № 114. — 2008. — 21 червня. — С. 21.

Ефіри

11 червня. 12.00-13.00. П.І. Голод та І.Г. Вишесенська. Перший канал радіо. Вступ до НаУКМА.

12 червня. 19.00. КРТРК. "За київським часом". Репортаж про освячення церкви.

12 червня. 19.00-21.00. Радіоканал "Культура". 3 канал українського радіо. Випуск новин. Освячення церкви. 25 червня. 21.00. 5-й канал. "Час важливо" зі Святославом Циголком. Репортаж про особливості вступної кампанії

Інтернет — простір

1. Про могилянців та могилянці про...

Інф. Навчання у вузах подорожчало в 1,5 // Сьогодні — 3 червня 2008 року. <http://www.daily.com.ua/news/3/2008-06-61407.html>

Екатерина Такля. Русский нам больше не нужен // DV.ee — 3 червня 2008 року.

<http://www.dv.ee/Default2.aspx?ArticleID=f04d2ade-a362-4397-82c0-4261fa368b56>

Кампанія з тестування абітурієнтів добігає кінця // NEWSru.ua — 4 червня 2008 року.

<http://www.newsru.ua/ukraine/04jun2008/voozy.html>

Вадим Дубнов. Донецький синдром або чому донеччани голосують за «донецьких» // Громадська Рада — 4 червня 2008 року.

<http://gromrada.com.ua/index.php?id=1621&show=news&newsid=14553>

В Острозькій академії обговорювали аспекти верховенства права // Рівне-Інформ — 4 червня 2008 року.

http://www.ogo.ua/hot_news/21236

Олексій Гарань. СНГ перетворився в формальний vip-клуб: український експерт (коментар) // ІА «REGNUM» — 9 червня 2008 року. <http://www.regnum.ru/news/1012785.html>

Андрій Дуда. Ющенко вийшов із стану війни (коментар) // Vlasti.net — 10 червня 2008 року.

<http://www.vlasti.net/news/118>

Петро Бурковський: "Наші люди лише починають усвідомлювати, що авторитарний не означає законний та ефективний" // Газета по-українськи. — 10 червня 2008 року.

<http://www.gpu.ua/index.php?&id=232818>

2. Події в НаУКМА

Інф. У Галереї мистецтв ім. Олени Замостян Національного університету «Києво-Могилянська академія» триває виставка сакрального малярства "Той, що є". // Вечірній Київ. — 11 червня 2008.

http://www.vechirnij.kiev.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=5226

3. Про НаУКМА

Ольга Кравець. Експансія Ватикану на Україну // Единное Отечество — 3 червня 2008 року. <http://www.otchestvo.org.ua/main/20086/0306.htm>

Інф. Перший щорічний конгрес Еко-клубів України "Довкілля та сталий розвиток" // "Громадський простір" — 4 червня 2008 року.

<http://www.civicua.org/news/view.html?q=1089151>

Інф. Антологія текстів з теорії літератури // Фонд "Відродження" — 4 червня 2008 року.

<http://www.irf.kiev.ua/ua/?doc:int=6148> Ярослав Загоруй. Ще та школа! // Хай-Вей — 17 червня 2008 року.

<http://h.ua/story/106763/>

Докладніше дивіться на сайті НаУКМА www.ukma.kiev.ua/ НаУКМА в медіа

